

Hendrik (meestal genoemd Harry) BAELS werd geboren te Oostende op 17 januari 1878 en overleed te Knokke-Zoute op 14 juni 1951. Deze zoon uit een redersfamilie studeerde rechten in Leuven. Daar werkte hij mee aan "Ons Leven" en aan "Met Tijd en Vlijt", waávoor hij gedichten en schetsen schreef. Baels vestigde zich als advocaat in Oostende, waar hij zich specialiseerde in de problemen van zeevaart en visserij. In 1912 werd hij voor de Katholieke Partij plaatsvervangend volksvertegenwoordiger en tevens gemeenteraadslid van Oostende. Gedurende de Eerste Wereldoorlog verbleef hij in Groot-Brittannië en zette zich in voor het lot van de Vlaamse vissers. In 1920 werd hij tot lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers verkozen, een jaar later schepen van de stad Oostende (1921-1926). Vanaf 1926 tot 1931 beheerde hij als minister de departementen van landbouw, openbare werken en economische zaken. In 1933 werd hij gouverneur van de provincie West-Vlaanderen, wat hij bleef tot mei 1940.

De Tweede Wereldoorlog bracht hij voor het grootste deel door in Zuid-Frankrijk. Na 1945 speelde H. Baels geen rol meer. Zijn verdiensten voor de Vlaamse Beweging kan als volgt worden samengevat. In 1908 behoorde Baels tot de ondertekenaars van het "Vertoogschrift", waarmee katholieke Vlaamsgezinden protesteerden tegen de verwerping van het wetsvoorstel-Coremans ; kort na zijn studie werd hij lid van de "Commissie tot Vervlaamsching der Gentsche Hoogeschool". In Oostende stichtte hij diverse socio-culturele "ontwikkelingswerken" en richtte er een afdeling op van de "Katholieke Vlaamsche Hoogeschooluitbreiding", waarvan hij voorzitter werd. Als gemeenteraadslid was Hendrik Baels de eerste die opnieuw het Nederlands in het Oostendse stadhuis gebruikte. De jonge volksvertegenwoordiger toonde zich spoedig voorstander van amnestie, waarvoor hij o.m. pleitte in de eerste besprekingen die daarover in de Katholieke Vlaamsche Kamergroep werden gehouden. In de regering hield hij het bij de christen-democratische richting. Als gouverneur toonde hij zijn bezorgdheid voor de "volksverheffing" ; die wilde hij o.m. bereiken door de democratisering van diverse artistieke mogelijkheden. Hendrik Baels werd algemeen beschouwd als een Vlaamse "gentleman", sterk onder de invloed van de Angelsaksische cultuur. De gegevens van deze krabbel stammen uit de "Encyclopedie van de Vlaamse Beweging", deel 1 (1972), blz. 126, uit de notitie over H. Baels door Gaston Durnez. Een beknopte bibliografie kan de belangstellende lezer aldaar aantreffen.

E. SMISSAERT

(X) Deze bijdrage had in 1978 t.g.v. de herdenking dat het juist 100 jaar geleden was dat H. Baels te Oostende geboren werd, doch moest wegens onvoorziene omstandigheden tot dit nummer verschoven worden.

— — — — —
KLAKKERS

Wéet u wat "klakkers" zijn ? Wij kennen in het Oostends vier betekenissen van het woord "klakkers", nl.

- 1° Schoenen met houten voetzolen (die een "klakkend" geluid maken, te vergelijken met de "Heistse Klakkertjes" op klompen) ;
- 2° Boterhammen doorweekt met melk en eierdooiers die men in de pan bakt ;
- 3° Kleine springpoedertjes, die in kindergeweertjes gebruikt worden ;
- 4° Twee kleine plankjes die men tussen de vingers ritmisch tegen elkaar laat "klakken" (dit geeft zowat het geluid van een castagnette). De kinderen lieten de plankjes wat bruin branden, het klakken klonk dan mooier).

Het was de Witten van de Koaie die twee zulke plankjes voor ons op zijn cafétoog legde. "Voilà, hier zijn er klakkers. Dat is ten minste iets voor "De Plate" in het Jaar van het Kind", zegde hij. En hij had nog gelijk ook.

O. VILAIN